

Bekendtgørelse

angaaende

Nr. 11.
13de
Marts.

foreløbigt Reglement for den lærde Afdeling i den højere Almenskole i Reykjavik.

Paa Islands Ministeriums derom nedlagte allerunderdanigste Forestilling har det behaget Hs. Majestæt Kongen under Dags Dato allernaadigst at stadfæste følgende foreløbigt Reglement for den lærde Afdeling i den højere Almenskole i Reykjavik:

Den højere Almenskole i Reykjavik deles i to Afdelinger, som hver bestaar af 3 etaarige Klasser. Den nederste Afdeling kaldes Realafdeling, den øverste den lærde Afdeling.

I.

Om Skolens Formaal og Indretning.

§ 1.

Den lærde Afdeling har til Formaal i Tilslutning til Realafdelingen at give sine Elever højere Almendannelse, hvorved de sættes i Stand til at foretage videnskabelige Studier ved Landets højere særlige Uddannelsesanstalter og ved Universitetet.

§ 2.

Den lærde Afdeling er Fællesskole for Dreng og Piger.

§ 3.

Den lærde Afdelings Undervisning skal omfatte: Islandsk og islandsk Litteraturhistorie, Dansk, Engelsk, Tysk, Fransk, Latin, Oldtidskundskab, Religion, Historie og Samfundslære, Naturlære, Matematik, Legemsøvelser og Sang.

Nr. 11. Bekendtgørelse af 13. Marts angaaende foreløbigt Reglement for den lærde Afdeling i den højere Almenskole i Reykjavik.

Nr. 11.
13de
Marts.

§ 4.

I den lærde Afdeling tilsigtes Undervisningen indrettet saaledes, at følgende Resultater opnaas i hvert Fag:

1. Islandsk.

Undervisningen skal være baade mundtlig og skriftlig.

I alle Klasserne skulle Eleverne læse statarisk udvalgte Afsnit af den islandske Litteratur baade fra ældre og nyere Tid, mindst tilsammen 300 Sider i Oktav, og der bør særlig tages Hensyn til Indholdet af det læste, dets sproglige Behandling (Sprogets Bygning, Ordforklaringer, Sprogets Historie o. s. v.).

Endvidere skal der læses kursorisk længere Afsnit eller hele Værker (Historie, Digte o. s. v.), dels Prosa og dels Poesi, mindst 1000 Sider i det hele, og bør Eleverne navnlig gøres opmærksom paa Indholdet af det læste og Forfatterens Behandling af samme.

I Tilknytning hertil skal der gennemgaas et Uddrag af islandsk Litteraturhistorie fra de ældste Tider.

Eleverne skulle lære Oversigt over nordisk Mytologi og de væsentligste Hovedpunkter i Rimlære baade i ældre og nyere Tid.

Saa ofte som muligt bør Eleverne skrive Stile over nogle for dem passende Temaer, som udtages blandt det, de have læst i eller udenfor Skolen. Ligeledes kan Emnerne tages fra det daglige Liv. I Særdeleshed bør Eleverne vænnes til at fremstille deres Tanker kortfattet, klart og systematisk. Ved Siden af Stileøvelserne skulle Eleverne øves i at give en sammenhængende mundtlig Fremstilling af Emner, som de maa kunne magte.

2. Dansk.

Undervisningen skal være baade mundtlig og skriftlig.

Eleverne skulle lære at læse Sproget med god Udtale, tale det nogenlunde flydende og skrive det uden væsentlige Fejl. Der bør meddeles dem Kundskab om Danmarks og Norges vigtigste Forfattere, hovedsagelig fra den nyere Tid.

Eleverne skulle i Undervisningstimerne mundtlig indøves i Sprogfærdighed.

Der skal læses, statarisk et Drama af Holberg og 250 Sider af Forfattere efter 1800, men kursorisk mindst 100 Sider i det hele. Desuden skal der gives Eleverne Kendskab til Danmarks og Norges Litteraturhistorie efter Midten af det 18de Aarhundrede. Af og til skulle de skrive Breve paa Dansk.

3. Engelsk.

Undervisningen skal være baade mundtlig, og skriftlig.

Der skal læses statarisk: 1) et Drama af Shakespeare; 2) mindst 150 Sider engelsk Poesi, mest fra det 19de Aarhundrede; 3) mindst 350 Sider af betydelige prosaiske Forfattere, mest fra det 19de Aarhundrede; en væsentlig Del af dette Læsestof maa være hentet fra historiske og politiske Forfattere og give Oplysning om vigtige Punkter af Englands Historie samt om dets vigtigste politiske Institutioner og dets sociale Forhold i Nutiden. Der skal gives Eleverne Kundskab til den engelske Litteraturhistorie i Hovedtræk, væsentlig dog om de Forfattere, der læses.

Af moderne, især skønlitterær, Prosalektur af lettere Art, egnet til at oplyse Eleverne om og ved Genfortælling indøve dem i det levende Nutidssprog, skal der læses mindst 400 Sider, dels statarisk, dels kursorisk. Endvidere skulle Eleverne selv-

stændigt, kun med Vejledning af Læreren for de vanskeligste Steders Vedkommende, Nr. 11. have læst og opgivet et enkelt Værk paa mindst 200 Sider af en af det 19de Aar-^{13de} hundredes prosaiske Hovedforfattere. Marts.

Eleverne skulle i Undervisningstimerne mundtlig indøves i Sprogfærdighed.

Eleverne skulle indøves i skriftlige Udarbejdelser af forskellig Slags i det engelske Sprog; Oversættelse fra Islandsk, Genfortællingsstile og kortfattede fri Udarbejdelser over lette Emner. Brevstil skal læres.

4. Tysk.

Eleverne bør lære god Udtale af Sproget og Hovedreglerne af tysk Grammatik. Der skal læses statarisk 300 Sider i Oktav, og kursorisk 200 Sider. I de to sidste Aar skulle Eleverne en Gang hver Maaned indøves i skriftlig Brug af Sproget, og desuden skal der i Undervisningstimerne anvendes lette mundtlige Øvelser.

5. Fransk.

Eleverne bør indøves i god Udtale af Sproget og lære Hovedtrækkene af den franske Grammatik. Der skal læses statarisk mindst 200 Sider i Oktav af franske Forfattere, desuden skal der i Undervisningstimerne anvendes lette mundtlige Øvelser.

6. Latin.

Undervisningen i Latin har til Formaal at meddele Eleverne et saadant Kendskab til det latinske Sprog, at de kunne forstaa lettere latinske Prosaskrifter. Undervisningen i Grammatik skal gaa ud paa at indøve og sikkert befæste Eleverne i den latinske Formlære og i Ordføjningslærens væsentligste Dele.

Der skal læses statarisk et Pensum i Prosa, som svarer til mindst 70 Normalsider af Caesar, 70 Normalsider af Cicero og 30 Normalsider af Livius. Af Poesi skal der læses saa meget som svarer til mindst 500 Vers af Ovid eller Vergil og 800 Vers af Horats's Oder og 700 Vers af hans Breve.

Det sidste Aar skal der anvendes en Time hver Uge til kursorisk Læsning af lettere Tekststykker af ældre og yngre latinske Skrifter.

Eleverne skulle ogsaa øves i at skrive lettere Versioner.

7. Oldtidskundskab.

I Oversættelse skal der læses udvalgte Stykker af Homers Digte og Prøver af oldgræsk dramatisk Poesi og efter Omstændighederne af Platos Værker og af andre prosaiske Forfattere. Endvidere skal der meddeles Eleverne Kundskab til Grækernes Mytologi og Kunsthistorie i Hovedtræk. Ved Undervisningen skal der i saa rigt Maal som muligt anvendes Billedstof til Anskueliggørelse af hvad der meddeles.

8. Religion.

Undervisningen skal omfatte: 1) den kristne Kirkes Historie, der bør særlig lægges Vægt paa Fremstillingen af den islandske Kirkes Historie; 2) Grundtrækkene af den kristelige Etik.

9. Historie og Samfundskundskab.

Undervisningen skal omfatte en udførlig Oversigt over Verdenshistorien, endvidere Nordens Historie og Islands Historie. Der skal fornemmelig lægges Vægt paa Nr. 11. Bekendtgørelse af 13. Marts angaaende foreløbigt Reglement for den lærde Afdeling i den højere Almenskole i Reykjavik.

Nr. 11. den kulturelle Udvikling og den indre historiske Sammenhæng mellem Begivenhederne og Tidens Aand og Sæder.
18de Marts.

Størst Vægt bør der lægges paa Islands Historie, og den almindelige Verdenshistorie fra 1750 til Nutiden.

Eleverne skulle med særlig Udførlighed gennemgaa som Speciale et eller andet særlig vigtigt og betydningsfuldt Afsnit enten af den almindelige Verdenshistorie eller af Islands Historie. Til Undervisningen heri maa der anvendes indtil 20 Timer. Læreren bør benytte Behandlingen af dette Speciale til at aabne Elevernes Blik for den videnskabelige Historieforsknings Karakter og Fremgangsmaade.

Ved Undervisningen skal der i saa stort Omfang som muligt benyttes gode Kort og Billedværker til Anskueliggørelse.

Samfundskundskab. Undervisningen heri skal meddele Eleverne Kundskab om Islands Samfundsforhold, Forfatning, Lands- og Kommunestyrelse; dernæst skal den gøre dem bekendte med Hovedtrækkene af Danmarks samt andre evropæiske Kulturfolks Statsforfatning og Styrelse.

10. Naturlære.

Undervisningen skal omfatte:

A. *Astronomi.*

En elementær Fremstilling af Stjernehimmelens Udseende og tilsyneladende Bevægelse, Solens og Maanens tilsyneladende og virkelige Bevægelser, Jordens Form, Størrelse og Afbildning paa Kort, Tids- og Stedsbestemmelser, samt Himmellegemernes fysiske Beskaffenhed.

B. *Geografi.*

a) *Almindelig Geografi:* En kort Oversigt over Jordens klimatiske Forhold og Vegetationsforhold, Fremstilling af højere og lavere Kulturformer, Næringsveje, Samfærdselsforhold og Befolkningsforhold; b) *udførlig Beskrivelse* af et eller nogle faa skarpt afgrænsede og karakteristiske Lande eller Landomraader, samt Fremstilling af Næringsveje og Arbejdsforhold i nogle Lande, med hvilke Island nærmest staar i Forbindelse eller Samkvem.

C. *Naturhistorie.*

a) *Almindelig Naturhistorie:* Cellens Bygning og Livsytringer og dens Udformning i Plante og Dyreriget. Celledeling og Vævdannelse og flercellede Organismer; de vigtigste Vævformer hos Planter og Dyr set fra fysiologiske Synspunkter; Forplantningen hos Planter og Dyr; den individuelle og den almene Udvikling, lavere og højere Organisation; b) *Menneskets Fysiologi:* Kendskab til den menneskelige Organismes Bygning og Livsvirksomhed, i Forbindelse hermed visse Punkter af Hygiejnen og af Sygdomslæren (f. Eks. Bakterier, Smitte, Serum, Vaccination, Alkoholisme m. m.); c) *Fysik:* Elevernes Kundskab i Fysik skal udvikles videre i det Omfang Forholdene tillader, navnlig i Varme, Lyslære, Magnetisme og Elektricitet. Undervisningen skal saa vidt muligt grundes paa Forsøg.

11. Matematik.

Undervisningen skal omfatte:

A. *Aritmetik og Algebra.*

Den almindelige kvadratiske Ligning, og Ligninger, der indeholde Kvadratrod. Polynomiet af 2den Grad; Opløsning i Faktorer; Fortegnsdiskussion; Maksimum og Minimum; uendelig store og uendelig smaa Størrelser; Grænseværdier.

Nr. 11. Bekendtgørelse af 13. Marts angaaende foreløbigt Reglement for den lærde Afdeling i den højere Almenskole i Reykjavik.

Fuldstændig Diskussion af Løsningen af to Ligninger af 1ste Grad med to ubekendte. To Ligninger med to ubekendte, den ene af 1ste Grad, den anden af 2den Grad; symmetriske Ligninger. Nr 11.
18de
Marts.

Læren om Potens og Rod med rationale Eksponenter. Kort Forklaring af rationale og imaginære Rodstørrelser.

Logaritmer med Grundtallet 10; de fire Logaritmesætninger; Beregning af simple Udtryk ved Hjælp af en fircifret Tabel; lettere exponentielle Ligninger.

Differens- og Kvotientrækker. Summen af den uendelige Kvotientrække.

Sammensat Rentesregning med ganske simple Anvendelser paa Annuiteter.

B. Geometri.

Fuldstændigt Bevis for Sætningen om Sidernes Proportionalitet i to ensvinklede Trekanter. Fuldstændigt Bevis for Sætningen om et Rektangels Areal.

Den almindelige Lighedsteori med Anvendelser paa simple Konstruktionsopgaver. Arealer af lignedannede Figurer.

Regulære Polygoner. Cirkelperiferiens Deling i 4, 6, 10 og 15 lige store Dele og Beregning af de tilsvarende Korder.

Længden af Cirkelns Periferi og af Dele af denne. Arealet af Cirkel, Cirkeludsnit og Cirkelafsnit.

De trigonometriske Funktioner (sinus, cosinus og cotangens) af spidse og stumpe Vinkler med simple Anvendelser paa Trekantsberegninger.

Retvinklede Koordinater og deres Anvendelse til grafisk Fremstilling af simple Funktioner (f. Eks. ax , $ax^2 + bx + c$, $\frac{a}{x}$ for specielle Værdier af a , b og c).

12. Legemsøvelser.

Disse bør sigte til at udvikle Legemets Sundhed, Styrke og Behændighed. Eleverne skulle øves i Svømning og Brydning.

13. Sang.

Sangundervisningen omfatter hovedsagelig kun Øvelser i flerstemmig Sang.

II.

Om Prøver, Vidnesbyrd og Attester.

§ 5.

Der skal afholdes Aarsprøver i Juni Maaned hvert Aar. Foruden den Lærer, som eksaminerer, skal en af Skolens Lærere fungere som Censor ved Aarsprøven. Der gives en Karakter i hvert Fag baade skriftligt og mundtligt. Desuden gives en speciel Karakter for Orden i Henseende til de skriftlige Opgaver i det forløbne Skoleaar og ved Prøven.

Daglige Karakterer gives ikke i Skolen, derimod skal enhver Lærer tre Gange aarlig — forinden Juleferiens Begyndelse, i Marts Maaned og ved Slutningen af Juni — give Eleverne Karakter for Flid og Fremgang i de Fag han underviser i. Middeltal af disse Karakterer er Aarskarakter i ethvert Fag. I de Fag, hvori Eleverne prøves ved Aarsprøven, lægges Aarskarakteren til Eksamenskarakteren og disses Middeltal udgør Elevens Hovedkarakter i hvert Fag, hvorimod Aarskarakteren er Hovedkarakter i hvert Fag, hvori der ikke eksamineres ved Aarsprøven.

Nr. 11. Bekendtgørelse af 13. Marts angaaende foreløbigt Reglement for den lærde Afdeling i den højere Almenskole i Reykjavik.

Nr. 11.
13de
Marts.

Karaktererne ere:

8, 6, 4, 2, 0.

Ved Sammenlægning kan som Karakterer fremkomme:

7, 5, 3, 1.

§ 6.

Undervisningen i den lærde Afdeling slutes med Afgangsprøve, ved hvilken Eleverne skulle godtgøre, at de have opnaaet den Modenhed og tilegnet sig den Kundskabsfylde og Færdighed, der er sat som Undervisningens Endemaal.

§ 7.

Den lærde Afdelings Afgangsprøve kaldes Studentereksamen. Prøven er dels skriftlig, dels mundtlig.

Der gives ingen Hovedkarakter.

Afgangsprøven overværes af Eksamenskommissærer, beskikkede af Ministeriet. De skriftlige Opgaver bestemmes af Ministeriet.

De mundtlige Aarsprøver og Afgangsprøver ere offentlige.

§ 8.

Forinden nogen indstiller sig til Studentereksamen, har han at erlægge 2 Kr. til Brødrefonden.

Enhver, der har bestaaet Studentereksamen, erholder Eksamensbevis med Angivelse af hans Karakterer i de enkelte Fag ved Prøven samt Vidnesbyrd om hans hele Forhold i Skolen.

Naar Elever forlade Skolen forinden Studentereksamen eller uden at have bestaaet denne, skal Skolen, forsaavidt Eleverne, deres Forældre eller Værger forlange det, meddele dem Vidnesbyrd om deres Modenhed, Kundskab og hele Forhold i Skolen.

Skemaer for Eksamensbeviser og Vidnesbyrd udfærdiges af Ministeriet; disse udstedes uden Betaling.

§ 9.

Det skal være tilladt Enhver, der har nydt tilbørlig Privatundervisning, at indstille sig til Studentereksamen sammen med Skolens Elever, hvis han kan fremvise Vidnesbyrd fra en eller flere paalidelige Mænd om, at han i alle Henseender er moden til saadan Prøve.

§ 10.

Studentereksamen giver Adgang til de særlige højere Uddannelsesanstalter.

§ 11.

Nærmere Bestemmelser angaaende Ordningen af Studentereksamen og hvad der udfordres til Bestaaelsen af samme bliver senere at træffe.

III.

Om Elevernes Optagelse i den lærde Afdeling og Afgang fra samme.

§ 12.

Elevernes Optagelse i Skolen finder i Reglen Sted den 1. Oktober hvert Aar. Dog kan Ministeriet under særlige Omstændigheder gøre Undtagelse herfra, hvis Skolens Rektor anbefaler samme.

§ 13.

Realeksamen fra den højere Almenskole i Reykjavik eller Afgangseksamen fra Realskolen i Akureyri er Betingelse for Optagelse i den lærde Afdeling.

Nr. 11. Bekendtgørelse af 13. Marts angaaende foreløbigt Reglement for den lærde Afdeling i den højere Almenskole i Reykjavik.

Til Optagelse fordres iøvrigt i Almindelighed:

1. At de, der optages i den lærde Afdelings første Klasse, ikke ere under 15 Aar og ikke over 18 Aar.

Nr. 11.
13de
Marts.

Dog kan Ministeriet under ganske særlige Omstændigheder udvide den højere Aldersgrænse, hvis Skolens Rektor anbefaler dette.

2. At de ikke lide af nogen smitsom Sygdom eller andet legemligt Onde, som kan blive farligt for de andre Elever.
3. At deres Vandel er ulastelig.
4. At de forevise en tilfredsstillende Attest fra den Skole, de sidst har frekventeret, hvis de have opholdt sig ved en anden Skole, eller fra dem, som have undervist dem.

§ 14.

Elever, der have siddet 2 Aar i samme Klasse og derefter anses for uskikkede til Oprykning i næste Klasse, skulle straks forlade Skolen.

§ 15.

Beslutning om Elevers Optagelse i Skolen fattes af Rektor. Han kan foreløbig udvise de Elever, som lide af en smitsom Sygdom eller legemligt Onde, som kan medføre Fare for de andre Elever.

IV.

Undervisningstiden og Ferier.

§ 16.

Den egentlige Skoletid i enhver af Skolens Klasser skal udgøre 36 Timer, 6 Timer daglig, hvoraf 4 Timer paa 50, men 2 paa 40 Minutter hver. Af disse 36 egentlige Timer skulle mindst 4 anvendes til Legemsøvelser og Sang. Mellem Undervisningstimerne gives Fritid saaledes: mellem 1ste og 2den, 2den og 3die, 4de og 5te og 5te og 6te gives 10 Minutter, men mellem 3die og 4de 40 Minutter (Frokosthvil).

For hvert Skoleaar affatter Rektor en Timetabel, som forelægges Ministeriet til Approbation.

§ 17.

Skoleaaret begynder 1. Oktober og afsluttes 30. September.

§ 18.

De ordentlige Skoleferier ere følgende:

1. Juleferie fra den 24. December til den 2. Januar, begge iberegne. Indtræffer den 2. Januar paa Fredag, skal Undervisningen begynde næste Mandag, men indtræffer den paa en Søndag, begynder Undervisningen den næste Tirsdag.
2. Tirsdag Eftermiddag efter Fastelavnsmandag og Askeonsdag Formiddag.
3. Paaskeferie fra Onsdagen før Skærtorsdag til Tirsdag efter Paaske, begge iberegne.
4. Pinseferie fra Lørdagen før Pinse til næstpaafølgende Tirsdag, begge iberegne.
5. Den første Sommerdag.
6. Kongens Fødselsdag.
7. Sommerferie fra 1. Juli til 30. September.

Desuden kan Rektor give Eleverne Frihed en Dag i hver Maaned, dog at der veksles i Valget af Ugens Dage.

Nr. 11. Bekendtgørelse af 13. Marts angaaende foreløbigt Reglement for den lærde Afdeling i den højere Almenskole i Reykjavik.

V.

Om Disciplin og Tugt.

§ 19.

Skolen skal ved sin Haandhævelse af Tugt og Orden i det hele medvirke til at understøtte Undervisningen samt opdrage Eleverne til Ordenssans og Belevenhed.

§ 20.

Eleverne skulle vise deres Lærere og andre foresatte Høflighed og Lydighed og opføre sig til enhver Tid og overfor alle og enhver som høflige og dannede Mennesker anstaar.

§ 21.

Beskadiger en Elev de til Undervisningen hørende Genstande eller andre Skolen tilhørende Ting, skal han give fuldstændig Erstatning derfor. Er det tilfulde bevist, at en saadan Beskadigelse er bevirket af Elever i en bestemt Klasse, uden at nogen vedkender sig Gerningen, skulle samtlige Klassens Elever i Forening erstatte Skaden.

§ 22.

Skolens Rektor og Lærere have at føre nøjagtigt Tilsyn med Elevernes Opførsel. Forser en Elev sig mod Anstændighed og god Orden, eller viser Uhøflighed eller Ulydighed til Trods for gentagne Paamindelser fra Skolens Rektor eller Lærere, har Rektor Myndighed til at berøve ham Stipendium eller andre Beneficier, som han maatte nyde fra Skolens Side, eller til at udvise ham fra Skolen for bestandig eller for en kort Tid under Hensyn til Forseelsens Beskaffenhed og andre Omstændigheder, men dog skal han forinden have forelagt Lærerkollegiet Sagen og indhentet dets Betænkning. Bliver en Elev bortvist, skal Rektor ufortøvet indberette dette til Ministeriet.

VI.

Bestemmelser om Reglementets Træden i Kraft m. m.

§ 23.

Dette Reglement træder efterhaanden i Kraft, først i den lærde Afdelings nederste Klasse i Skoleaaret 1907—1908, derpaa næste Skoleaar i de 2 nederste Klasser o. s. v. Studentereksamen bliver saaledes første Gang at afholde i Henhold til dette Reglement i Sommeren 1910.

Efterhaanden som Reglementet træder i Kraft, afløser det det under 11. Juli 1877 stadfæstede, under 1. November 1879 og 1. Maj 1883 forandrede Regulativ for den lærde Skole i Reykjavik.

Det under 9. September 1904 stadfæstede foreløbige Reglement for den højere Almenskole i Reykjavik ophæves for den lærde Afdelings Vedkommende.

Hvilket herved bekendtgøres til Efterretning for alle vedkommende.

Islands Ministerium, den 13. Marts 1908.

H. Hafstein.

Jón Magnússon.